

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 580/2019
12.06.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Бате Цветковића, Јасмине Васовић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Милом Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљених АА и др., због кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, Вићентија Даријевића и Деане Берак Савковић и браниоца окривљене ББ, адв. Немање Јоловића, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину 2К 591/14 од 29.03.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 778/18 од 25.09.2018. године, у седници већа одржаној дана 12.06.2019. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

И УСВАЈА СЕ, као основан, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адв. Вићентија Даријевића и Деане Берак Савковић, а поводом тог захтева за заштиту законитости, по службеној дужности, на основу члана 489. став 2. Законика о кривичном поступку и у односу на окривљеног ВВ, **ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** правноснажне пресуде Основног суда у Зрењанину 2К 591/14 од 29.03.2018. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 778/18 од 25.09.2018. године, у погледу правне квалификације кривичног дела, тако што Врховни касациони суд кривично правне радње описане под тачком 1 изреке првостепене пресуде, за које су окривљени АА и ВВ оглашени кривим, правно квалификује као кривично дело проневера из члана 364. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика („Службени гласник РС“ број 72/09), а под тачком 2. окривљеног ВВ оглашава кривим због кривичног дела проневера из члана 364. став 2. у вези става 1. Кривичног законика („Службени гласник РС“ број 72/09), за које их применом одредби члана 4, 42, 45. и 54. КЗ осуђује и то: окривљеног АА на казну затвора у трајању од једне године уз урачунавање времена проведеног у притвору од 27.08.2013. до 03.09.2013. године (члан 63. став 1. КЗ) и истовремено одређује да ће се иста извршити у просторијама у којима окривљени станује у ..., у улици ..., уз примену електронског надзора, с тим што окривљени не сме напуштати просторије у којим станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко 6 часова, или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у заводу за извршење казне затвора, а окривљеном ВВ, за кривично дело проневера из члана 364. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, под тачком 1., утврђује казну затвора у трајању од једне године, а за кривично

дело проневера из члана 364. став 2. у вези става 1. КЗ, под тачком 2., утврђује казну затвора у трајању од осам месеци и осуђује га на јединствену казну затвора у трајању од једне године и шест месеци уз урачунавање времена проведеног у притвору од 27.08.2013. до 03.09.2013. године (члан 63. став 1. КЗ).

II ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене ББ, адв. Немање Јоловића, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, док се у осталом делу наведени захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину 2К 591/14 од 29.03.2018. године, изреком под тачком 1 окривљени АА и ВВ, оглашени су кривим због кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, а под тачком 2., окривљени ВВ оглашен је кривим због кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и под тачком 3., окривљена ББ оглашена је кривом због кривичног дела несавестан рад у служби из члана 361. став 1. Кривичног законика, па је окривљени АА осуђен на казну затвора у трајању од једне године уз урачунавање времена проведеног у притвору од 27.08.2013. до 03.09.2013. године, окривљеном ВВ, за кривично дело проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, утврђена је казна затвора у трајању од једне године, а за кривично дело проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 2. у вези става 1. КЗ, утврђена је казна затвора у трајању од осам месеци и осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године и шест месеци уз урачунавање времена проведеног у притвору од 27.08.2013. до 03.09.2013. године.

Према окривљеној ББ изречена је условна осуда и утврђена казна затвора у трајању од осам месеци и одређено да се иста неће извршити, уколико окривљена у року од две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

На основу члана 264. став 1. и став 3. ЗКП, окривљени су обавезани на плаћање паушала и трошкова кривичног поступка ближе наведено у изреци првостепене пресуде.

На основу члана 258. став 4. ЗКП, оштећеној АД „ГГ“ ..., досуђен је имовинско-правни захтев на начин и у износима ближе наведено у изреци првостепене пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 778/18 од 25.09.2018. године, изреком под један усвојена је жалба пуномоћника оштећене ГГ и укинута пресуда Основног суда у Зрењанину 2К 591/14 од 29.03.2018. године у делу одлуке о трошковима кривичног поступка и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно одлучивање.

Изреком под два усвојена је жалба браниоца окривљеног АА и преиначена пресуда Основног суда у Зрењанину 2К 591/14 од 29.03.2018. године у делу одлуке о кривичној санкцији, тако што је Апелациони суд у Новом Саду одредио да ће се казна затвора у трајању од једне године, на коју је окривљени АА осуђен том пресудом, извршити у просторијама у којима тај окривљени станује, у улици ..., уз примену електронског надзора, с тим што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном од преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора, док су жалба браниоца окривљеног АА у преосталом делу, као и жалбе Основног јавног тужиоца у Зрењанину, бранилаца окривљених ВВ и ББ и окривљене ББ лично одбијене као неосноване, а пресуда Основног суда у Зрењанину 2К 591/14 од 29.03.2018. године, у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

-браниоци окривљеног АА, адв. Вићентије Даријевић и Деана Берак Савковић, због повреде кривичног закона из члана 439. став 1. тачка 2. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев, преиначи побијане пресуде и окривљеног ослободи од оптужбе или пак исте укине и предмет врати на поновни поступак и одлучивање.

-бранилац окривљене ББ, адв. Немања Јоловић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1. Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости као основан и окривљену ослободи од оптужбе и одреди да трошкови кривичног поступка падају на терет буџетских средстава суда или пак укине пресуду Апелационог суда у Новом Саду Кж1 778/18 од 25.09.2018. године и предмет врати том суду на поновно одлучивање о жалби браниоца окривљене или укине обе правноснажне пресуде и предмет врати Основном суду у Зрењанину на поновно суђење.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и у седници већа, коју је одржао без обавештења Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са одлукама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је нашао:

Браниоци окривљених АА, адв. Вићентије Даријевић и Деана Берак Савковић, захтев за заштиту законитости поднели су због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку, која је према наводима захтева учињена у погледу правне квалификације кривичног дела, то јест да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити те је окривљени АА осуђен за кривично дело проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 2. у вези става 1. Кривичног законика, извршено дана 15.06.2012. године, дакле, пре ступања на снагу Закона о изменама и допунама кривичног законика („Службени гласник РС“ број 94/2016)

који се примењује од 01.03.2018. године, тако да је окривљени АА, осуђен за кривично дело које у време извршења није било одређено као кривично дело, а Врховни касациони суд овакве наводе оцењује као основане.

По налажењу Врховног касационог суда, основано се у захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА указује да у погледу кривично правних радњи окривљеног у конкретном случају није примењен закон који је важио у време извршења кривичног дела, већ закон који је ступио на снагу након извршења кривичног дела, а који није блажи за учиниоца, те да је доношењем правноснажних пресуда учињена повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 5. КЗ.

Из списка предмета произилази да је Основни јавни тужилац у Зрењанину оптужним предлогом Кт 1446/13 од 18.08.2015. године измењеним писменим поднеском ОЈТ у Зрењанину Кт 1446/13 од 06.02.2015. године, окривљеном АА ставио на терет да је извршио кривично дело проневера из члана 364. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. Кривичног законика, а окривљеном ВВ да је извршио кривично дело проневера из члана 364. став 2. у вези става 1. и члана 33. КЗ и кривично дело проневера из члана 364. став 2. у вези става 1. КЗ, а окривљеној ББ да је извршила кривично дело несавестан рад у служби из члана 361. став 2. у вези става 1. КЗ.

На главном претресу, дана 26.03.2018. године, заменик јавног тужиоца је изменио оптужни акт у погледу правне квалификације кривичног дела, тако да је окривљенима АА и ВВ, ставио на терет извршење кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, односно окривљеном ВВ кривично дело проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 2. у вези става 1. КЗ.

Одредбом члана 5. став 1. КЗ прописано је да се на учиниоца кривичног дела примењује закон који је важио у време извршења кривичног дела, а ставом 2. истог члана, прописано је да ако је после извршења кривичног дела измењен закон, једном или више пута, примениће се закон који је најблажи за учиниоца.

У конкретном случају окривљенима АА и ВВ стављено је на терет извршење кривичног дела проневера из члана 364. став 2. у вези става 1. и члана 33. КЗ, извршеног дана 15.06.2012. године, а окривљеном ВВ кривично дело проневера из члана 346. став 2. у вези става 1. КЗ, извршеног дана 24.11.2012. године, у време важења кривичног законика („Сл. гласник РС“, бр.72/09) за које је била прописана казна затвора од једне до осам година.

Побијаним правноснажним пресудама окривљени АА и ВВ, оглашени су кривим због кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 2. у вези става 1. у вези члана 30. КЗ, односно окривљени ВВ, због кривичног дела проневера у обављању привредне делатности из члана 224. став 2. у вези става 1. КЗ („Сл. гласник РС“, бр.94/16, дакле примењен је закон који је ступио на снагу након извршења кривичних дела, а који није блажи за учиниоце, јер исти за наведено кривично дело прописује казну затвора од једне до осам година.

Следствено наведеном у конкретном случају, Кривични законик ("Службени гласник РС" број 94/16), који је примењен и важио у време доношења побивјаних пресуда, у односу на кривични законик („Службени гласник РС“ 72/09) који је важио у време извршења кривичног дела, није повољнији по окривљеног (имајући у виду прописане казне које су истоветне, од једне до осам година затвора), па су судови примењујући на окривљене Кривични законик који је важио у време доношења одлуке, повредили одредбе члана 5. КЗ у вези члана 439. тачка 2) ЗКП, како се то основано указује у захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА.

С тога је Врховни касациони суд, усвајајући захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, као основан, преиначио побивјане правноснажне пресуде у односу на окривљеног АА, а по службеној дужности у односу на окривљеног ВВ, сходно одредби члана 489. став 2. ЗКП и нашао да се у радњама окривљених АА и ВВ описаним у изреци под један првостепене пресуде, стичу законска обележја кривичног дела проневера из члана 364. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, а под тачком два у односу на окривљеног ВВ законска обележја кривичног дела проневера из члана 364. став 2. у вези става 1. КЗ („Службени гласник РС“ 72/09). Имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд је одлучујући о кривичној правној санкцији према окривљенима, а на основу члана 4, 42, 43, 45, 54. и 63. КЗ, окривљеног АА осудио на казну затвора у трајању од једне године уз урачунавање времена проведеног у притвору 27.08.2013. до 03.09.2013. године, а окривљеном ВВ, претходно утврдио појединачне казне затвора за кривично дело из члана 364. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ у трајању од једне године, а за кривично дело из члана 364. став 2. у вези става 1. КЗ у трајању од осам месеци, и осудио га на јединствену казну затвора у трајању од једне године и шест месеци уз урачунавање времена проведеног у притвору од 27.08.2013. до 03.09.2013. године.

При одмеравању казне, Врховни касациони суд је имао у виду све околности из члана 54. КЗ, као правилно утврђене у редовном поступку, па је нашао да су овако изречене казне затвора окривљенима сразмене степену њихове кривице и нужне да изразе друштвену осуду за кривична дела у питању, али довољне за остваривање прописане сврхе кажњавања (члан 4. став 2. КЗ), с тим што је у односу на окривљеног АА нашао да су испуњени услови у смислу члана 45. став 5. КЗ, да се казна затвора на коју је осуђен извршава у просторијама у којима окривљени станује.

Имајући у виду напред наведено, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 492. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци под I ове пресуде.

Бранилац окривљене ББ, адв. Немања Јоловић, захтевом за заштиту законитости указује да је доношењем правноснажних пресуда учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1. ЗКП, јер се исте заснивају на доказу на коме се по одредбама ЗКП не могу заснивати одлуке суда и то на записнику о саслушању осумњичене ББ пред службеним лицем полицијске управе у Зрењанину од 27.08.2013. године, а Врховни касациони суд изнете наводе оцењује неоснованим.

Наводе садржане у захтеву за заштиту законитости, бранилац окривљене ББ, адв. Немања Јоловић, већ је истицао у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да је тај жалбени навод неоснован и о томе на страни пет, став пет образложења другостепене пресуде дао веома јасне разлоге које Врховни касациони суд је у свему прихватио и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на те разлоге упућује.

Надаље, бранилац окривљене ББ, само формално као разлог подношења захтева означава повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1. ЗКП, због које је подношење захтева дозвољено, с тим што не конкретизује у чему се ова повреда састоји, већ указује да окривљена ББ није имала сазнање о спорној исплати, да су све радње у вези спорне исплате извршене без њеног знања и било каквог њеног учешћа, па је нејасно у чему се састоји кривична одговорност окривљене, из чега произилази да се захтевом оспорава чињенично стање утврђено у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену доказа, из којих разлога, сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП није дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу.

Бранилац окривљене, ББ, захтев за заштиту законитости подноси и због повреда одредаба из члана 438. став 1. тачка 1) и став 2. тачка 2) и 3) и члана 441. став 1. и 3. ЗКП и члана 112. став 3. тачка 1) до 4) и члана 361. став 1. Кривичног законика, које повреде нису предвиђене као дозвољен законски разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног, односно његовог браниоца, у смислу члана 485. став 4. ЗКП, па је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљене ББ у овом делу оценио као недозвољен.

Такође, бранилац окривљене ББ, адв. Немања Јоловић, захтев за заштиту законитости поднео је и због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП, али у образложењу истог не наводи разлоге због којих сматра да је побијаним правноснажним пресудама дошло до наведене повреде закона.

Како Врховни касациони суд испитује правноснажну одлуку или поступак који је претходио њеном доношењу у оквиру разлога (члан 485. став 1.) дела и правца побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости у смислу члана 489. став 1. ЗКП, то је овај суд оценио да захтев за заштиту законитости браниоца окривљене у овом делу нема законом прописани садржај у смислу члана 484. ЗКП, који прописује да се у захтеву за заштиту законитости мора навести разлог за подношење (члан 485. став 1.).

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци под II на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу којим је захтев одбацио као недозвољен и на основу члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП у делу којем је захтев одбацио јер нема законом прописани садржај.

Записничар-саветник
Мила Ристић, с.р.

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић